

Газет леңны
ВКП(б) Ываса райком да
райсполком

ГӨРӨ ПЕЧОРА

№ 23 (1344)
Март 28-өд лун
1938 во
Петө 20-өд во

Писатель—боец

70 во саын—1868 во са март 28-өд лун—Нижегородскөй обошшик Максим Пешков семаян чужис Алексейни. Кујим да во саын-нин страна төдис Максим Гор'кијс (Алексей Пешковлөн литературној псевдоним), кыз зев ыжыд пролетарскөй писательс да страстној революционерс.

Великөй писател мунис олөмлыс куз туј. Саскварт ардса јуношади Гор'киј шыбытө асыс рөднөй карсө. Медым төдмавы да азылыны кыз олө народ, асө страстној желанијөн шымыртөмөн, ветлөдлө Россия паста. Волга вылын, Украинаын, Крым да Кавказын Гор'киј ужалө дворянкөн, стөрбөн, театрын хористөн да с. в.

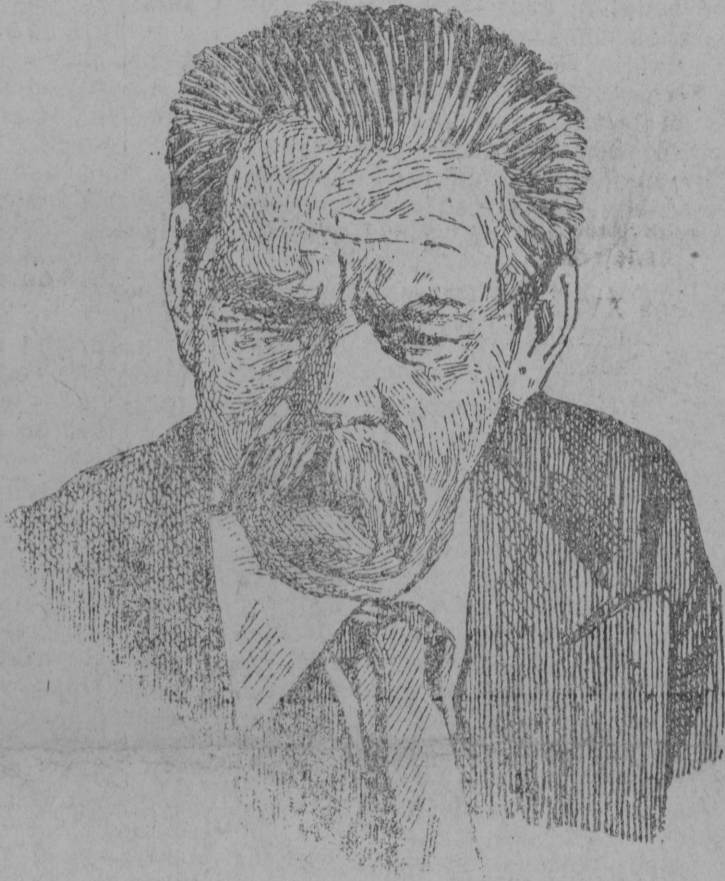
Сижө тајө војасын ас вылас испытајтө буржуазно-помещичеј Россиялыс жесточайшөй гнот, велөдчис неनावидны царизмөс. Алексей Максимович революционнөй кружокжасын төдмасө марксизмөн да ленинизмөн да тајөн выступајтө крестана пөвсын. Таыс царскөй правительство Гор'кијс арестујтө да сижө төлыс пукалө турмаын. Сөкыд испытаныејас вылө вездөтөг, тышжасын камитчөм, Гор'киј петис литературној да общественној деятельности паскыд туј вылө. Сылөн первојја „Макар чудра“ произведеније печатајтөсө 1892 воын. Та бөрсө век мөдисны писателлөн петны вылө и вылө произведенијејас. Гор'кијлөн литературној төдчанлуныс вывти өдјөн паскалө. 1901 воын Гор'киј локтө Петербургө да печатајтө асыс замечательној произведеније „Песно Буревестнике“, кодө прозвучитис локтыс 1905 во са революционнөй бушковжылыс. Тајө произведенијеыс, кодө пөлзүтчис революционнөй томјөз да рабочөй пөвсын ыжыд популярностөн, а сизжө Сормовскөй рабочөйјас динө революционнөй возваные печатајтөмыс, царскөй правительство Гор'кијс мөдөдө Арзамасө полиция надзор улын.

Ссылкаын Максим Гор'киј гижө замечательној пјесајас „Мещане“ да „На дне“, кодјас та бөрын ыжыд өдјасөн мунөны Московскөй Художественној театр сцена вылын. 1902 во заводичгөн Наукаслөн Академија бөрјө сижөс почетној академикөн, но бөрысөмжасыс, П Николај требованије серти, вөлины аннулирујтөмаөс. Царскөй правительствон выдајушидө писател вылө тајө ускөдчылөмыс кыпөдис ыжыд возмущеније воынмунис роч интеллигенция пөвсын.

Петербургө ссылкаыс во-

өм бөрын 1902 воын Гор'киј лөсөдө организационној јитөдјас революционнөй социал-демократиякөд, сижө печатној орган „Искра“көд, кодөн вес-

роөдс унавөса гнот улыс, кодө вөсна музлытөг тышкөсис Гор'киј. Сижө пөса бөстөд том советскөй республика культурној строителствоө.

көдлис В. И. Ленин. Став воынмунис војасын Алексей Максимович примајтө активнөй участые революционнөй тышын. Гор'киј отсалө Москваын 1905 во са декабрскөй восстаније дырји революциясө вооружитөм куза, большевикжас партија порученије куза мунө Америкаө революциялы отсөг сетөм вөсна чукөртны сөм. Сени сижө лөсөдө произведенијејас пыс мева ыжыд произведеније—повест „Мат“—большевикскөй партијалы да революционнөй подполжельгимн. Тајө замечательној кыгаыс полүчитис ыжыд донјалөм Ленинсан.

1906 воын Гор'киј мунө Италияө, овмөдчө Капри дө вылө, көни воөд нүдөдө асыс ужсө вылө произведенијејас лөсөдөм вылын. Алексей Максимович век нүдөдө переписка В. И. Ленинкөд, кодө ыжыда донјалис Гор'кијлыс талантсө да личностсө. 1907 во са мајын Гор'киј присутствујтө РСДРПлөн Лондонскөй сјездө вылын, кыз делегат совещательнөй гөлдсөн. Гор'киј „аслас художественној произведенијејасөн топыда јитис асө Россия да став мирса рабочөй движеныејөн“,—гижис 1909 воын Ленин.

1913 воын Гор'киј бөр локтө Россияө да котыртө ас бердас том пролетарскөй литературној вынјас. Великөй Октябрскөй Социалистическөй революция мездис царскөй россияса на-

1921 воын Ленин шөктөм куза Гор'киј мунө лечитчыны заграницаө, көни олө 1928 воөд.

Тајө кадколастын сижө гижө уна вылө јона художественној произведенијејас да јоса выступајтө заграничној печатня белөй эмигрантжаслөн советскөй властлы паныда оголтөлөй ускөдчөмжас куза.

1928 воын СССР-ө воөм бөрын, сылы 60 арөс өтмечайтөм дыри, Гор'киј, кыз подлинној революционер—боец, кыз пролетариатлөн великөй писател, став ыжыд таланта аслас вынјаснас страстноја кутчысө социалистическөй строителствоө. Сижө гижө уна пјесајас да ужалө „Жизн Клыма Самгина“ роман вылын, кодөс заводитис-на заграницаын. Алексей Максимович ставнас участујтө кипучөй общественно-политическөй деятельностин. Сижө инициатива куза заводитчө „История гражданској войны“ да „История фабрик и заводов“ издајтөм. Сижө вескөдлө Советскөй Писательжаслөн Сојузөн.

Гор'киј музлытөг век напинајтө локтыс военној опасност жылыс, социалистическөй да капиталистическөй—кык мир смертельној схватка неизбежност жылыс. Сижө ыжыд скөдрлүнөн да лөглүнөн вөдөдө война өзтысјас вылө, орөдалө врагжаслыс маскајассө, ердөдалө фашизмлыс кровавој за-

мыселжасысө, клеимитө советскөй народлыс врагжассө.

Сылөн быд кыз уналыда, јаргугыд публистическөй выступлениежасын јуралө ыжыд вына прызывөн—рабочөй класс делө вөсна. коммунизм победа вөсна.

1930-өд воын, сижө лунјасө, кор мунис „промпартия“ вылын процесс, кор рабочөй да крестана суд воын сувгисны Советскөй властлы паныда контрреволюционнөй заговор котыртысјас, сек Гор'киј выступитис аслас гневној статяөн „врагкө өз сетчы,—сижөс бырөдөнны“.

Аслас класслөн великөй боец, Гор'киј олөс да ужалис „став ужалыс јөзлы радост вөсна, рабочөй класс врагжаслы страх вылө“ (Сталин).

Пламенној Советскөй патриот Гор'кијс пөса радејтө став сөлөмнас рөбина да СССР-са народжас.

Советскөй народ радејтөмөн да почетөн окружитис асыс до тојнөй пөсө. Ленинлыс да Сталинлыс матысса другөс да соратникөс. Став прогрессивној человечество чуткөја кызысис Гор'кијлөн повтөм да мудрој кывжасө. Врагжас сыс полисны да неनावидитисны.

1936 өд воын пролетарскөй писательлыс драгоценној олөмсө жүгөдөс „право-троцкистскөй блокыс“ мортвиесаслөн банда.

Гор'киј—народној шуд вөсна могучөй боец, став подлөжыс да низкөжыс суровөй обличител, аслас могучөй кывжас выдөн, нүдөс јос да ыжыд тыш фашистскөй најмитжаслөн кровавој бандакөд. Заклатөй врагжас полисны сижө влјанијеыс, кодөс имеитис непоколебимөй сталинен Гор'киј воынмунис человечество умјас вылө. Фашистскөй пон Јуда-Троцкиј шөктөм серти шпюнажас да мортвиесјас—Бухаринжас, Рыковжас, Јагодажас—злөдеј-врач Ленин киди умертвитисны Алексей Максимовичлыс радејтана пөсө—Максим Пешковдөс, а сы бөрти орөдисны олөмсө пламенној трибун великөй Гор'кијлыс.

Аслас олөмлөн медебөрја лунјасын Гор'киј ыжыд волнениеөн да радостөн встретитис вылө Сталинскөй конституциялыс проект.

„Долыд овны да тышкөсны странаын, көни партијаллөн великөй мудротыс да сылөн воөд Јосиф Виссарионович Сталинлөн железној вөлаыс век кежлө мездис мортөс проклатөй навькжасыс да важја предрасудокжасыс“,—гижис Гор'киј.

Фелдыс, кодө вөсна тышкөсис да кули великөй писател, восторжествујтө мијан странаын. Народжас, кодјас

Пример Горького

Горький — гениальный художник слова.

Литераторам, художникам слова этот пример показывает силу слова, когда это слово служит борьбе за счастье человека и человечества, когда это слово доходит до сердца людей и народов.

Горький — великий сын великого народа.

Простым людям, трудящимся, пример Горького показывает, что наш народ, как и другие народы, богат славными талантами, которым раньше лишь в исключительных случаях удавалось вырваться из-под спуда, а теперь открыт свободный путь к расцвету, к победам и славе.

Горький — беззаветный друг трудящихся и вдохновитель борьбы за коммунизм.

Нужны ли еще доказательства, что лучшие люди человечества, достигшие вершины культуры и глубокого понимания затаенной мечты народов о своем счастье, беззаветно, без остатка, отдают свои силы делу коммунизма и в этом видят свое высшее удовлетворение.

Одно это говорит за то, что дело коммунизма на пути к своей полной победе...

Наша сила в том, что народ Советской страны, которому Горький отдал весь свой великий талант и великое сердце, подвез уже на своем могучем плече ноги, дал простор росту своих безмерных сил и талантов, и тем самым победоносно воплощает в жизнь надежды и мечты лучших представителей человечества.

В. МОЛОТОВ.

(Из речи на траурном митинге в Москве на Красной площади 20 июля 1936 г.)

мунөны воөд коммунизма, Сталинскөй Конституция знамја улын пөртисны олөмө человечестволөн медебур представительжасылыс мева смелөй мечтајассө. Кыз драгоценној алмаз да јос оружые советскөй народ хранитө Гор'кијлыс озыр литературној наследствөсө.

Антісөветскöй „право-троцкістскöй блок“ вылын процесс А. Я. Вышинскіі јорт речлөн продолженіе

(Продолженіе, заводітчөмсө вiдд 21 №-ыс)

1921 воин Ленин мијанбс предупредж-
дајтис:

„Ми кышалбаме всемирнöй буржуазіа-
бн, кодi караултö колебаніелыс быд мину-
та, медым бөр бергöдны „ассыныс“, медым
восетановітны помещікјасбс да буржуазіа-
бс“ (XXVI том, 348 лістбок).

Сталин јорт музлитöг ускöдö мијанлы
тöдвылö капиталистическöй кышалбм опасност
јылыс, доказывајтö, мыј... „мијан странаын
кулыс классјаслөн воцасöмыс мунö оз орт-
сыса мирис торјалöмөн (изолированно), а азö
поддержка капиталистическöй кышалбман“
(„Ленинизм вопросјас“, 386 лістбок).

Тöдса, мыј i шахтинејас i промпартіеј-
јас не сöмын занімајтисны вредітелствöбн
да војна случај вылö частисны диверсионнöй
актјас, но дугдывтöг нудöисны шпионскöй
уж, сөсса, кытi тајö тыдовтчис „промпарті-
ја“ делö куза, тајö шпионскöй ужсö нудöбм
могыс Рамзин котыртис весіг торја комісеја
вредітел-профессор Осадчій вескöдлöм улын,
кодi секи ужалис Госпланса председателöс
вежысөн. „Промпартіја“ программаын јасты-
сис вніманіе Москван, Ленинградын, Дон-
бассын, Уралын диверсіјас вылö посјас
жуглöм пыр, көрттујас шыкöдлöм пыр, элект-
ростанціјас взрывајтöм пыр, заводјас да
фабрикјас сувтöдöм пыр.

Оз-öмöј мијан странаын иностраннöй раз-
ведкајаслөн дјавольскöй уж јылыс вистав i
англијскöй Торнтон, Макдоналд инженерјас-
лөн да мукöдјаслөн, 1933-öд воин „Интеллид-
женс-Сервис“-лыс ердöдöм агентјаслөн, делö,
мијан öткымын электростанціјас вылын
вредітелство да диверсіјас котыртисјас-
лөн делö, јöзлөн, кодјас дастывлісны опор-
нöй пунктјас лоан интервенціјалы?

Оз-öмöј, медбöрын, сы јылыс-жö вистав-
ны 1936-1937 војаслөн бөрја судебној про-
цессјас, кодјас ердöдисны чудовішнöй пре-
стүпленијас троцкістјаслөн, зіновјевцјаслөн
да мукöд антисөветскöй элементјаслөн шпи-
онско-террористическöй бандајаслыс, кодјас
сувтисны иностраннöй полиціејскöй охранка-
јаслы служба вылö, пöртчисны тајö охранка-
са шпионскöй да диверсионно-террористическöй
агентураб? да, да, та јылыс тырвыјö убеді-
телностöн висталöны, горзöны кошмарнöй
престүпленијасыс тајö бандітскöй шајкајас-
ылöн, кодјасбс бырдöдма мијан сөветскöй суд
пріговорјас серті.

Тајбс-жö тырвыјö петкöдліс i тајö су-
дебнöй процессыс, кодлөн главнöй „геројја-
сыс“ „право-троцкістскöй блока“ организа-
торјас да вдохновітелјас, кодјасбс ердöдöма
кытi социализмыс, мијан рöдіналыс, мијан
народлыс меда закоренелöй врагјасбс.

Тајö процессыс вöчö ітог сөветскöй го-
сударстволы да Ленин—Сталин партијалы па-
ныд нудбан тышлы сіјö јöзлыс, кодјас, кы-
тi тајбс торја јарјугыда да убедітелностөн
петкöдліс судебној следствіе, асланыс став
оліг чöж ветлісны маска улын, кодјас заводі-
тілісны тајö тышсö нöшта јона воц öнја
кадöз, кодјас, гора провокаторскöй фразјас
улын, служітисны ез революціјалы да проле-
таріатлы, а контрреволюціјалы да буржуа-
зіјалы, кодјас пöрјавлісны партијас, сөвет-
скöй властöс, медым удобнöйжык вöчны із-
меналыс асыныс чорнöй делöсö, медым дыр-
жык колны ердöдöмөн.

Презреннöй преступнікјас пöрјасдöмөн,
лицемеріе да двурушничество пыр саммісны
нуждöны бөрја кадöз аснысö разоблачөм-
лыс час. Но тајö часыс воіс, i преступнік-
јасбс ердöдöма, ердöдöма тырвыјö да помöз.
Маска нешыштöма. Налөн збыл чужö-
мыс, валөн збыл öбликыс јасвö öнi быдöн-
лы. Быдöнлы јаснöјбс i валөн позорнöй де-
лöјасыс, кытi јаснö валөн жалкöй, позорнöй
уфелыс.

Öнја процесс тырвыјö да помöз ердö-
дис öнi, кытi фашистскöй агентурабс, ез сö-
мын троцкістјасбс, но i бухарінејасбс, код-
јас уна кад чöж іскусно маскірујтисны, іс-
куснö пшијалисны аснысö, кытi мортвысја-
сбс, шпионјасбс да провокаторјасбс разобла-
чөмлыс.

Öнi тырвыјö тыдовтчис набн контрре-
волюционнöй шајкаб тајö пöрöмыслөн став
процессыс, пöрöмыслөн, кодi важөн-нін вö-
лі тöдчö да уна пöрјö ердöдчыліс мијан пар-
тіјадн да личнö Сталин јортөн.

1918 воин Ленинлы паныд, кытi сөвет-
скöй правітелствоса главалы паныд заговор-
сан заводітчöмөн, 1918 воин асыс преступ-
нöй кісö Ленин вылö лентöмөн, верміс-öмöј Бу-
харін помавны мöднөг, мыјөн помаліс öнi, —под-
судімöјјаслөн тајö позорнöй scamјадн, кодi вич-
чысö сөветскöй народлыс, кодi öнi прокла-
тіебн казтылö тајö ненавістнöй німсö, чо-
рыд, но справедливöй суд!

Кулакјаслөн социализмö мірнöја пырöм
јылыс знахарскöй „теоріјадн“ заводітчöмөн,
став бөрја дас војассö партијакöд да сөвет-
скöй народкöд подпöлнöй тыш нудöдöмөн,
верміс-ö мöднөг помавны асыс политическöй
карјерасö Бухарін, мыјөн сіјö помалö сіјбс,
весіг öнi аслас, вермас лони медбöрја, смертнöй
час воцас кривлајтöмөн да фігларітјачтö-
мөн!

Партијалөн XVI сјезд вылын 1930 воин
Сталин јорт, троцкізмлыс двојствөнност раз-
облачөтöмөн, індыліс, мыј тајö двојствен-
ностнас... „објавнајтчö сіјб факт, мыј асы-
ныс „бешенöй“ „быткöкө, правöй уклоністјас-
лы паныд атакајассö троцкізм“ (тајö маска
улын капітуланство), „пыржык помасö пакöд,
кытi маскатöм капітулантјаскöд блокöн“.

Троцкістјас да правöјјас—сіјб капіту-
лантјас. Öнi капітулантјас істерічнöй, прово-
каціоннöй, „революционнöй“ фразјас маска
улын, мöдјас—маскатöм капітулантјас.

Мыјөн објаснајтчö троцкістјас да пра-
вöјјас позіціјаслөн тајö родственностыс, на-
лөн мöдма-мöд дінö дугдывтöг матыстчöмыс,
блокјас дугдывтöг корөдыс, медбöрын,
партијалы, сөветскöй государстволы соци-
алистическöй стрöителстволы паныд различнöй
етапјас вылын најö тышлөн тајö блокјас-
лөн емлуныс?

Тајö медвоц објаснајтчö троцкістјаслөн
да правöјјаслөн социалнöй база общностөн.
Тајö објаснајтчö сіјбн, мыј i троцкістјас, i
правöјјас отражајтöны капиталистическöй эле-
ментјаслыс личöм, кодјас муныны социализм
успехјаслы паныд, оз көсөны мірнö да лö-
на мунны історическöй сена вылыс.

Тајö објаснајтчö, кытi ми öнi тöдма, сі-
јбн, мыј i öтјасныс i мöдјасныс действујт-
лісны öнi i сіјб-жö көзөјева пріказ серті,
кодјас пукалöны СССР дінö враждебнöй ино-
страннöй государствожасса генштабјасын да
разведкајасын.

Троцкістјас да бухарінејас уна во са-
јын-нін лоісны контрреволюціја лагерын. Троц-
кізм да правöјјас уна во сајын-нін пöрісны
буржуазіöй контрреволюціјаса оруженосејас-
сö. Троцкістјас да правöјјас уна во чöж-нін
снабжајтöны контрреволюционнöй буржуазіа-
öс дружіебн сөветскöй государствокöд па-
ныд тышкасöм вылö. Троцкістјас да правöј-
јас вöчöны изменалыс öтi i сіјб-жö чорнöй
делö.

Фактјас венны позтöма устанавливајтö-
ны кытi блоклыс быт лöдм да јестествен-
ност, кодöс (блоксö) заключөтöма правöјја-
сөн да троцкістјасөн, сізі i тајö блокөн ино-
страннöй фашистскöй разведкајасса агентураб
пöрöм.

Кытi право-троцкістјас тыш- касисны В. І. Ленинлы паныд, социализм делöлы паныд

Кытi троцкістјас да зіновјевецјас тыш-
касисны Ленинлы паныд, социализмы паныд,
СССР-ын выл социалистическöй общество
стрöитöмлы, пролетарскöй революціја геро-
ическöй выныштчöмјаслы паныд,—ісчерпывај-
тана тырлундн петкöдлісны кык воцса су-
дебнöй процессјас Пятаков, Зіновјев, Камен-
нев, Радек, Смірнов да мукöдјас прімер вы-
лын.

Ме көсө і ескөн öнi казтыштны öткымын
фактјас, кодјас характерізујтöны сіјö вiдöд-

лас боксан öнја процесс öткымын геројјае-
лыс, медвоц подсудімöјјас Бухарінлыс да
Рыковлыс позіціјас да поведенијесö.

Некымын женифік справкајас.

1909-öд во—Бухарін прімыкајтö отзов-
ізм дорö.

1914—1917 војас (іпералистическöй вој-
налөн кадколаст)—Бухарін „левöй комму-
ніст“, отрицајтö программа мінімум, нудöдö
Ленинлы паныд тыш.

1914-öд во—сіјö ветлöдлö собственнöй
газета лөдан планөн, сіјбс большевистскöй
печатлы, Ленинскöй печатлы паныд сувтöдö-
мөн.

1915-öд волөн тулыс—Бухарін троцкіст.
Бернскöй конференціја вылын сіјб выступајтö
гражданскöй војна лозунгы паныд, троцкіст-
ско-меньшевистскöй „Наше слово“-кöд öтув-
јалун вöсна. Ленин гiжö статја „Великорос-
сјас националнöй гордост јылыс“, Бухарін
трактујтö сіјбс кытi социал-патриотизм пет-
кöдчöм.

1915-öд волөн ар—Бухарін выступајтö
тезісјасөн, кодјас öтвергајтöны самоопреде-
леніе вылö націјаслыс право.

1916-öд вöса феврал—Бухарін солида-
ричирүтчö голландскöй левöй социал-демок-
ратјас полуанархическöй программакöд.

1916-öд воин Бухарін „Інтернацінал
молодежи“ журналын выступајтö анархистскöй,
антиленинскöй вiдöдласјасөн государство јы-
лыс вопрос куза, пролетариат фіктатуралы
паныд.

„Мировöй өвмöс да імперализм“ статја-
ын (1915 во) Бухарін вöсөдн дорјö троцкіст-
скöй тезис сы јылыс, мыј торја странајасын
пролетариатлөн разіпеліа выступленіејас
побесітны оз вермыны. Мöднөгөн шуны,
кытi шуліс Ленин, бухарінјас социализмсö
вештылісны... „греческöй календајасбз, мöд-
нөгөн-кö „некорöз“ (Ленин, XIX том, 221
лістбок). Владимир Ілјіч гiжліс сы јылыс 1916
воин, мыј сіјö—Бухарін „(1) сплетнајаслы
дöверчів да (2) политиканн дјаволскі абу
устојчивöй“ (Ленин, XXIX том, 229 лістбок).

„Војна—гiжліс Ленин,—јöткіс сіјбс по-
луанархическöй ідејасбс. Советшаніе вы-
лын, кодi прімітис Бернскöй резолюціјас
(1915 волөн тулыс), сіјб сетіс... тезісјас—
неленостыс омöлжыкöс; срам; полуанархизм“.

1916 воин, кытi ме вистал-нын, „Інтер-
націнал молодежи“ журналын Бухарін раз-
вівајтис анархосиндикалистскöй мöвпјас го-
сударство дінö пролетариатлөн прінципалнöй
враждебност јылыс, быдсама государство
взорвөтöм јылыс.

Бöрынжык, В. І. Ленин кулöм бöрын
во мысті, Бухарін выступітис наглöй утве-
рженіебн, мыј сіјö вопросас öшбајтчис ез
сіјö, Бухарін, а Ленин.

1916—1917 војас—Бухарін öтшöщ Троц-
кіккöд редактірујтö троцкістскöй газета „Но-
выј мир“ (Нју-Йорк), кодын отрицајтö öтi
странаын социализм победалыс позанлун.

1917-öд во—партијалөн VI-öд сјезд вы-
лын Бухарін выступајтö троцкістскöй схема-
өн. Октабр лунјасö вылыс i вылыс дорјö
Россіјаны социализм победалыс позтöмлун.

1918-öд во—Бухарін „левöй коммунизм-
лөн“ лiдер. Тајö эпизодсö тырбура вiдлалö-
ма судебној засөданіе вылын.

1918-öд вöса октабр 8 лунö Моссовет пле-
нум вылын Бухарін зајавлајтö аслас „левöй
коммунизм“ ошібочност јылыс. Ми тöдма,
мыј суд вылын Бухарін должен вöлі прізнајт-
ны, мыј делö вылас сіјö активнö тышкасис
Брестскöй мир орöдöм вöсна.

1919-öд во—партијалөн VIII-öд сјезд—
Бухарін вылыс выступајтö самоопределені-
е вылö націјаслыс право прізнајтöмлы
паныд.

Воцö мунöны партијалөн IX-öд, X-öд сјезд-
јас, көні Бухарін неизменнö нудöдö „асыс“
вiз, кодöс вескöдöма партијалы паныд, Ле-
нінлы паныд, Сталинлы паныд.

1921-öд воин—Бухарін Троцкіј інте-
ресјасын бөстö буферлыс позіціја, предател-
скі паскөдö діскусеја, сыö, Ленин выраже-
ніе серті, „буфернöй карасін“ кістöмөн.

Антісөветскöй „право-троцкістскöй блок“ вылын процесө

А. Я. Вышинскіі јорт речлөн продолженіје

Антіленінскöй фракціаын Бухарін выстулајтö бтщöщ Геребр'аковкөд, Радеккөд, Крестінскіікөд, Пјатаковкөд да мукөд троцкістјаскөд.

1920-öд волөн пом—1921-öд волөн заведітчөм—мунö дїскуссіја профсојузјас јылыс. Страна лөбдөчө вужны выль экономическöй політікаө. Бухарін выстулајтö „буфер“ ролын, сөсө ставнас вужö Троцкіі позицияјас выль. А X-öд сјезд вылын вїстало, мыі „республика бшало сі јылын“.

1922-öд воын Ленин грөмітö Бухарінөс сіјö бөстөслөмыс ордөны ортөсыс торговлаыс монополіје. Ленин вескыда разоблачајтö Бухарінөс кызі спекулантөс, мелкө буржуаөс, кызі крестанстволөн кулацкөй верхушкалыс интересјас дорјысөс. (Ленин, XXVII том, 381 лїстбок.)

1923-1924 војасын Бухарін блокирујтö Каменевкөд да Зїновјевкөд Сталін јортлы паныд.

1925-öд во—Бухарінлөн кулацкөй лозунг „Озырмөі“.

1928-öд во—партіјалөн ЦК Пленум вылын Бухарін зајавлајтö партіјакөд разногласіе абутөн јылыс да бтщöщ нубдө сорнітчөмјас да нырö тајнөі сговорö Каменевкөд. Гїжö „Економїстлөн заметкајас“.

1929-öд воын Бухарін „Правда“ газетын зајавлајтö аслас вїдөдласјас ошїбочност јылыс. Онї суд вылын сіјö вїсталис, мыі сіјö вөлі тактіческөй маневр, мыі ісек, 1929-öд воын, сіјö сіз-жө пöрјавліс. Öд сіјö кадас бурещ оформлајтчіс подполнөі организација, кодї кїас брүжіебн кутїс выстулајтны сөветскöй властлы паныд.

Мөдым не лоны голословнөіөв, ме казтышта тіјанлы Бухарінлыс, Рыковлыс, медбөрын Ивановлыс показанїејас сы јылыс, кызі Бухарін öзтыліс тыш Севернөі Кавказын, кызі тајö делөын аслас ученїк да подручнөі Сленков ныр сіјö котырталїс кулацкөй восстанїејас сөветскöй властлы паныд, кызі мөдөдліс Јаковенкөсө Сїбірö, кызі налы ставнысы удајтчыліс спровоцирујны кулацкөй восстанїе Бїјскöй округын да мукөд местајасын. Казтышта, мыі тајö-жө кадас Бухарін, печатын выстулајтөмөн, сорнітліс: „Пуктам став выныштчөмјас сы выль, мөдым бтщöщ став партіјакөд нубдөны решїтөвнөі тыш став уклонјаслы паныд“. Бухарін пöрјасїс і тапї.

1929 вося декабр 15-öд лунö Бухарін печатајтö „Правдаын“ статја, көнї помас лыдөдөдлө да осуждајтö асыс бшыбкајасөс. Сїјö-жө кадө сіјö нубдө подполнөі сорнітчөмјас Каменевкөд.

Сїјö заклучїтїс блок большевїзмлы медеа лөк ердөдөм врагјаскөд, кодјас сөмын-на 1927-öд вося ноябрын выстулајтїсны сөветскöй властлы паныд антїсөветскöй демонстраціјајасөн Москва да Ленинград улїчајас вылын.

1930-öд воын Бухарін вылыс сетö шыдөчөм ЦК-ö да прїзнајтö асыс бшыбкајас. А делö вылас, ті кылінныд Бухарін показанїејасыс, делö вылас сіјö бурещ тајö кадас нубдөі сорнітчөмјас Семеновкөд мїјан партїјасы да правїтелствоса руководїтелјаслы паныд террорїстическөй акт котыртөм јылыс.

1933-öд вося январын Бухарін ВКП(б) ЦК да ЦКК öтувја Пленум вылын („Правда“ 14-öд номер) выстулајтö рөчөн, кодын требујтö „чорыд“ расправа А. П. Смірнов группировкакөд“, сорнітö аслас „право-оппортуністическөй, зік неправїлнөі общөеполїтическөй установка јылыс“, „партїја воын, сіјö руководство воын, партїја Централнөі Комїтет воын, рабочөй класс да страна воын“ аслас „мыж“ јылыс.

А делö вылас тајö вөлі первой во „право-троцкістскöй блок“ оформїтчөмлөн, кодї заводїтїс пöртны олдө сөщөм мојас, кызі террор, шпїонаж, дїверсіјајас, вредїтелство, рөдіналы измена, СССР-ыс націоналнөі республикајасөс торїдөдм.

1934-öд волөн заводїтчөм—партїјалөн XVII-öд сјезд—Бухарінлөн выстүплөніје, кодын сіјö ошкө „став оппозиціјајасөс да правөй оппозиціјаөс, кызі главнөі опасностөс, мөднөгөн-кө бурещ сіјö группировкаөс, кодö коркө сіјö ачыс прїнадлежітліс, пöшшадатöг грөмітөм“.

А тајö-жө кадас мобїлизујтö став вынјасөд сы выль, мөдым чорөдны аслас группамысыс преступнөі дејствїејасөс, кодї пöрї-нын збыль шпїонјас, мортвїејас, разведчїкјас группаө.

1936 во заводїтчөм—Бухарін „Известїја“ газетын лөзөм статјаын нїмтїс рөч на рөдөс „обломовјас націјаөн“. 1936 во феврал 14 лунса „Известїјаын“ Бухарін зајавлајтö аслас тајö утөврдөніје ошїбочност јылыс.

Тащөм Бухарін—тајö лицемернөі пöрјасыс, хїтрөі натура. Тајö благочестївö-хїщнөі да почтөнно-скöр морт, тајö, кыз вїсталїс Максим Гор'кїі „бывшөі јöз“ галлерејаыс öтї герөі јылыс, „ручлөн пореккөд проклатöі помөс“.

Абу буржїкөс і мукөдјасыс—сіз-кө „герөіјас“.

Подсудїмөі Рыков. Большевикјас партїјаө пыртöз Рыков сулалөма Саратовын есерјаслөн да социал-демократјаслөн öтувја партїјаын.

1909—1911 војас. Рыков живвыјö троцкіст, живвыјö ликвидатор. Апрельскөй конференціја кадö Рыков да Каменев революціоннөі демократїјалыс „ловја вынјас“ öтувтөм вöсна, мөднөгөн-кө, есерјаслөн да меншевикјаслөн сојуз вöсна.

1917-öд вося октябрын Каменевкөд, Зїновјевкөд öтлаын Рыков дефөртирујтö.

1917 вося декабрын горзö сөветскöй власт жеблун јылыс, шубдөм,мыі,чїстө большевїстскöй власт сіјö кадö бöрö колөм странаын, кор Јевропанын ез ло социалїстическөй революціја, оз вермы кутчысны“.

1920 воын Рыков сапроповецјаскөд öтвылыс выстулајтö Ленинлы паныд, коллегїалност вöсна.

Рыков ГОЕЛРО лөнінскöй планлы паныд, сіјö јурнас вöјөма обывателскöй „реализм“, пөдөмыс вöјөма рутїнаө (кыз гїжіс сы јылыс секї В. І. Ленинлы Сталін јорт). А сөсөз Сөсөз 1928, 1929, 1932 војас—блокјас, центрјас, заговорјас, измена.

Мукөд мыжаланајас абу буржїкөс.

Со важ троцкіст да германскöй шпїон Крестінскїі, кодї заводїтїс асыс предательскöй карјерасө нöшта Владїмїр Ілїч Ленин олїгөн. Крестінскїі сеталö шпїонскöй сөведнїејас немецкөй разведкалы да быд во бөстө германскöй рејхсверсан 250 сурс марка вöдөтөбн подполнөі троцкістскöй ужлы пöлза выль.

Со сөщөм-жө матерөі троцкіст Розенгольц, кодї вөлі германскöй шпїонөн 1923 восян да англїјскöй шпїонөн 1926 восян.

В. І. Ленинлы паныда заговор 1918 воын

Ме лыдөа коланабн жеңьдїка сувтлыны 1917 воын Владїмїр Ілїч Ленинлы паныд заговор обстојателствојас ісследованїе выль.

І предварїтөвнөі следствїе вылын і суд вылын Бухарін быднөгөс зіліс кыщлавын 1918 воыс, мунны історїја воын, рабочөй класс воын, став честнөі человечество воын чудовїщнөі преступленїе вöсна кыкүтөмыс, кодөс (преступленїесө) котыртөма Бухарінөн „левөіјаскөд“ да правөі есерјаскөд öтлаын, Троцкіікөд да сіјö группаөд öтлаын да кодөс мыкө мында пöртөма олдөм.

Колö казтышты 1918 воыс фактјас обстановка да условїејас, мөдым достоинство сөртөмыс донјавны Троцкіілыс да Бухарінлыс революціјалы паныд адскөй преступленїејасыс жуждасө, најö предательствөлыс став жуждасө!..

1918 во. Том сөветскöй республика зөлдөдө асыс став вынјасө, мөдым бырөдны зөв гырыс сөкыдлунјас, кодјас сувтїсны социалїстическөй революціјалыс победајасөс утөврдөтан да закрепїтан сіјö туј вылын.

Тајö условїејасас мїр вöсна тыш вөлі пролетарскöй революціјалөн став будущөі вöсна тыш, кодлыс судбасө вөлі сувтөдөма карта выль, тајö кыз буквалнөі смысын.

Тајö условїејасас војна да мїр јылыс вопрос збылысөс вөјдөсїс öтї вопросö—**лоны лїбө не лоны сөветскöй властлы, сө-**

ветскöй госуларствөлы, сөветскöй страна-

лы. Генїалнөі лөнінскöй стратегїја решїтїс тајö вопросө положїтөвнөіө. Історїја вынөдїс тајö решенїејасыс вескыдлунсө. Сїјö шуїс: „лоны“.

Лөнінїзм велөдө не сөмын наступленїе іскусствө, но і отступленїе іскусствө.

...„Оз поз,—гїжліс Ленин,—побөдїтны правїлнөі наступленїеө да правїлнөі отступленїеө велөдөчытөг“. (25 том, 177 лїстбок.)

Сталін јорт та куза вїсталїс:

„Тащөм стратегїјалөн целыс—выгрөйтны кад, разложїтны прөтивнїкөс да чөжны вынјас наступленїеө вужөм могыс.“

Тащөм стратегїја обраецөн позö лыдөыны Брөстскöй мїр заклучїтөм, кодї сетїс партїјалы позанлун выгрөйтны кад, імперїализм лагерын столкновенїејас, разложїтны прөтивнїкыс вынјасөс, вїзны ас сајын крестанствоөс да чөжны вынјас сы могыс, мөдым дастыны Колчак да Фенїкїн выль наступленїеө.“

Тајö стратегїјасыс, Ленинлөн—Сталінлөн стратегїјасыс, тырвыјö асөсö оправдајтїс. Сїјö спасїтїс выль Россїјаөс да сөветскöй властөс быт лөан (немїнујөмөі) гїбөлыс.

1925 воын Сталін јорт казтыліс тајö подув куза:

„Онї весїг медбөрја дурак азөд,—вїсталис Ленин Брөстскöй мїрсаң күјїм во колөм бöрын,—мыі „Брөстскöй мїр“ вөлі уступкаөн, кодї јөнмөдїс мїјанөс да жугліс вынјасөсө международнөі імперїализмыс... („Лөнінїзм вопросјас“, 57 лїстб.)“

Төдөса, мыі Троцкіі да Бухарін асланыс прїверженецјаскөд быднөгө зілісны ордөны Брөстскöй мїр.

Троцкіі да „левөі“ есерјас, генерал Гофманкөд сорнітчөмјас дырїі, кутїсны аснысө, кызі провокаторјас. „Левөі коммуністјас“ Бухарін јурнөдөдөмөн горзїсны да услаісны мїрнөі політікалы паныд, кодї нубдөсїс Ленинлөн, Сталінлөн да Свердловлөн јурнөдан сөветскöй правїтелствөдөн, требујтїсны ордөны сорнітчөмјас да јавїтны „революціоннөі војна“.

Асланыс гора, а збылысөс провокаторскöй рөчјасөн да лозунгјасөн, бухарїнецјас да троцкістјас зілісны кежөдны мїјан партїјаөс Ленинскöй туј вылыс.

Весїг предварїтөвнөі следствїе вылын 1937 во јун 2 лунса показанїејасын Бухарін зіліс зөбны Брөстскöй мїр дырїі Ленинлы кызі сөветскöй госуларствоса главалы паныд аслас тышылыс збыль характерсө.

Следствїе установїтїс, да ме лыдөа коланабн тајөс тіјанлы казтышты, јортјас суфјајас, став ыждадлуннас, мыі 1918 воын, ныр-жө Октябрскöй революціја бöрын, Брөстскöй мїр заклучїтан кадö, Бухарін да сылөн сіз шусана „левөі коммуністјаслөн“ группа да Троцкіі аслас группаөн, „левөі“ есерјаскөд öтвылыс, котыртїсны заговор Ленинлы кызі сөветскöй правїтелствөдөн главалы паныд.

Бухарін да мукөд заговоршїкјас кызі сіјö тыдалö следствїе материалјасыс, кутїсны асланыс целөн ордөны Брөстскöй мїр, путкылтны сөветскöй правїтелство, арестујтны да вїны Ленинөс, Сталінөс да Свердловөс да сформїрујтны выль правїтелство бухарїнецјасыс, кодјас секї маскірујтчөм могыс шулісны аснысө „левөі коммуністјаслөн“, троцкістјасыс да „левөі“ есерјасыс.

Мї помнїтам сөведетелјасөс, кодјас муvїсны суд воын, бура помнїтам налыс показанїејасөс, мї најөс азгылім, мї најөс кывлїм. Мї помнїтам, кызі сөкыд сөвнөчөн услаісны налөн кывјасыс јур вылас Бухарінлы, Народнөі Комїсарјаслөн лөнінскöй Сөветлы паныд провокаторскöй тыш öзјөдысө, Бухарінлы—сөветскöй госуларствөлы паныд заговор да восстанїе, кызі тајөс тырвыјö тыдавмөн установїтөма сөведнөі следствїеө, котыртысөлы, сөветскöй правїтелствоса вескөдлысөсө Ленин, Сталін да Свердлов јортјасөс вїдөмө подстрекајтысөлы.

(Воцö вїдөд 4-öд лїстбок.)

Антісөветскöй „право-троцкістскöй блок“ вылын процесс А. Я. Вышінскіі јорт речлөн продолженіе

Ті помнітанный тані показаніесө Камков-лыс. Камков—„левöй“ есерјас партіја ЦК-са тыдалана вескөдлысјас пөвсыс өті. Камков висталіс, мыј сіјө Бухарінкөд нүддіс сөрні 1918 воын Брестскöй мір јылыс вопрөс куза, мыј тыш, Бухарін кывјас серті, бостө тајө вопрос куза вывті јос формајас. Бухарін виставліс Камковлы јос формајас ылыс, сы јылыс, мыј дебатујтөс „левöй коммунистјас“ пөвсын вопрос выл правітелство лөсөдөм јылыс. Та дырјі,—шүіс Камков,—Бухарін казтыштіс Пјатаковдөс кызі выл правітелствоын вескөдлысөн лоны верман кандидатөс да висталіс, мыј правітелствоөс вежөм мөвпавсө сөветскöй правітелствоыс став составсө, сылыс јурнуөдыс Ленинөс арестујтөм пыр.

Бухарін тајөс ез отрицајт. Но Бухарін сөсө мјанлыс вождјасөс вјан планыс.

Кушөм доказателствојас сіјө вәјөдіс тајө вопрос куза асөс оправдајтөм вылө? Некушөмөс, куш отрицајтөм кызі. Сіјөс ердөдіс тані Яковлева, сіјөс ердөдіс тані Осінскіі, сіјөс ердөдіс тані Манцев, сіјөс ердөдіс тані Карелін.

Бухарін отрицајтө. Но оз-жө поз збыл делө вылас лыффыны аргумент пыдфі нінөмө мотивујтөг отрицајтөм, јонжыка-нін сіјөн, мыј сіјө отрицајтөмыс прөтиворечітө збыл делө логикаыслы. Тајө-кө фактыс—Ленинөс, Сталинөс да Свердловөс вјан планыс ез вөв, то мыјла ескө ковміс сорнітны та јылыс і Карелінлы, Яковлеваы, і Осінскіілы, і Манцевлы, јөзлы, кодјаслы өні абу некушөм інтерес сознавајтны ташөм позорной да ташөм страшной фактөс, рөдіналы паныд ташөм чудовішщөй преступленіесө.

Бухарін признајтис, мыј сіјө өтлаын ас-лас „левöй коммунистјас“ группакөд Троцкіјкөд да сіјө группакөд да „левöй“ есерјаскөд лөсөдчылысны мырдөні путкылтны сөветскöй правітелствоөс, көні јурнуөдісны Ленин, Сталин да Свердлов, да весіс арестујтны Ленинөс, Сталинөс да Свердловөс.

Но төдө-ө Бухарін, мыј лөб мырдөні путкылтөм? Төдө-ө Бухарін, мыј лөбны арестјас, кодјас јітчөмаөс мырдөні путкылтан могкөд? Төдө-ө Бухарін, мыј јөз, кодјас мунөны мырдөні путкылтөм вылө да мырдөні арестујтөм вылө, сіјөн щөщ мунөны і насіліе вылө, сіјөн щөщ мунөны і мортвөдм вылө?

Бухарін признајтис, да і сіјө, кызі ті аз-зылінныд судебној следствіе вылын, сөмын жынвыјө признајтис сы вөсна, мыј сылы не-кытчө воштысны, мыј 1918 воын, Бухарін јө-зөддіс сөветскöй влатөс формальнөдө да щөктыліс сіјөс бырөдны.

Следствіе установітис, мыј Бухарін да Троцкіј 1918 воын заключітисны блок есерјаскөд сөветскöй правітелстволы паныд, кодөні секі јурнуөдісны Ленин Сталин да Свердлов өтува тыш нүдөдөм могыс, мыј најө дастылісны вооружонной восстаніе, мыј најө мунлісны Ленинөс, Сталинөс да Свердловөс арестујтөм да вөдм вылө. Докажітө-ма тајө алі абу?

Докажітөма тырвыјө. Докажітөма ас-лас Бухарін показаніејасөн да Яковлева да Карелін, Камков, Манцев да Осінскіі показаніејасөн.

Бухарін отрицајтө вөдм дастөмсө, но кыз сіјө отрицајтө? Ме корі ескө тіјандөс, судја јортјас, совещательной комватаын вөдлавын мјан судебној следствіе соответ-ствујушщөй заседаніеыс протокол сы мо-гыс, медем став отчотлывостөн ускөдны төд вылө Бухарінөні тајө фактөс отрицајтөмыс метод.

Со тајө сорніыс. Бухарін признајтө, мыј вөлі тајө заговорсө котыртысјас пыс өтіөн.

Сылыс јуалөны: Ленинөс, Сталинөс да Свердловөс арестујтөм јылыс ті вөссөн сор-нітлінныд?

„Бухарін. Арест јылыс сорні вөлі, но не фізическөја бырөдөм јылыс. Тајө вөлі ез Брестскöй мір кадөс, а бөрыннас. Тајө кад-коластас менам вөлі өті сорні Пјатаковкөд, кор доктисны Карелін да Камков да виста-

лісны, мыј најө вөзјөны лөсөдны выл праві-телство.

Вопрос. Кор тајө вөлі?

Бухарін. Тајө вөлі Брестскöй мірөз. На-јө щөктисны лөсөдны выл правітелство Ле-нинөс 24 час кежлө арестујтөмөн.

Вопрос. Кор чөвтөны правітелство да арестујтөны сіјөс, пріменајтөны насілствен-ной способјас?

Бухарін. Да.

Вопрос. Ті кутінныд төд выланыд арест дырјі насілственной способјас пріменітөм? Вескыд-ө тајө алі абу?

Бухарін. Вескыд.

Вопрос. Но мыын насілственной спо-собјасыс? Ті стөча установітінныд тајөс?

Бухарін. Егө, егө установітөј.

Вопрос. Сіз-кө решітінныд сіз, кыз ле-засны да прікажітасны обстојателствојас?

Бухарін. Да, зік вернө.

Вопрос. Обстојателствојас вермасны прікажітны действујтны зев решітөлнөја?

Бухарін. Да“.

Таыс выводуыс прөстөј—предполагајтис путкылтны правітелство, та могыс арестујт-ны правітелствоөс—Ленинөс, Сталинөс, Свердловөс, пріменітны став сіјө мерајасөс, кодјасөс вермасны фіктујтны обстојателство-јас да тышлөн обстановка, коді (тышыс) ну-дөсө правітелствоөс путкылтөм могыс. Тыш вөлі медеа јос формаын, і сы вөсна, мыј ез вөв—сувты-кө Бухарін вөдөдлас вылө, кызі сі-јө висталіс—вөдм јылыс сорні, то өд ачыс фак-тыс, правітелствоөс путкылтан ачыс могыс, сіјө правітелствоыслыс вескөдлысјасөс арес-тујтөмөн ачыс колануныс, кодөс (пріві-телствоөс) путкылтны сувтөдісны заговор-щікјас асланыс целөн зік јестественнө висталө, мыј вескөдлысјасөс вөдмыс, коді вөлі предполагајтчө, најө сөсөны да мын-төдчыны некыз ез вермыны.

Событіејаслөн став логіка, тајө тыш-лөн став смыслс, сіјө атмосфералөн став чорыдлуныс, кодын муніс тајө тышыс, ачыс тајө вопросылөн став јослуныс—лоны алі не лоны Брестскöй мірлы, мөдногөн-кө ло-ны-ө сөветскöй страналы, страналы, коді стрөйтө социалістическөй обшчество, лөбө не лоны Брестскöй мірлы, не лоны сөветскöй мулы, кодөс, кыз „формальнөдөс“ најө пред-полагајтисны сетны врагы пасвартөм вылө,—ставыс тајө став серјозностнас висталіс сы јылыс, мыј делөыс мунө збыл тыш јы-лыс, коді ташөм случајјасас век јітчөма і ташөм мера пріменітөмөнөң неізбежносткөд, кодлөн резултатнас лөб смерт, вөдм. Со мыј вөсна ме вистала: меным не крмінлогіја вө-зөддлас серті, сы вөсна, мыј өні, кыз во мыс-ті сы бөрын, кызі вөлі вөчөма тајө преступ-леніесө, мі өгө предјавляјтөј Бухарінлы са-мостөјателнөј мыжалөм,—ставыс тајө кутө төдчанлун сы могыс, медем донјавны сіјө јітөдсө, коді ем мортвыс да контрреволюци-онер Бухарін да сылөн сообшчыкјас заго-ворщическөй дејателност костын сізікөн, мыј најө вөчисны бөрвылас. Ставыс тајө і кутө төдчанлун сы могыс, медем петкөдлы-ны, мыј Бухарін і өні вопрос куза, коді кутө історическөй інтерес да төдчанлун, абу сос-тојаніеын, оз көсјы признајтны став прес-тупленіејасөс, кодјасөс сіјө вөчис збыл вы-лас сөветскöй страналы паныд, сөветскöй власты паныд да сөветскöй народлы паныд.

Өні тырвыјө ердөдөма і сіјө чудовіш-щөй преступленіесө, коді вөлі 1918 вөса август 30 лунө. Ме кута төдвылын Влади-мір Ілјіч Ленин өлөм вылө покушеніе, ко-дөс 1918 вөса август 30 лунө вөлі вөчөма есервскöй террорістка Капланөн. Карелін утврждајтис тані, мыј Ленинлы паныд тер-рорістическөй акт јылыс вопрос вөлі кыдө-дөма 1918 воын ез кодөн-кө мөдөн, кызі іменнө Бухарінөн. Карелін утврждајтис, мыј Прошјан докладавәјтліс та јылыс „ле-вөй“ есерјас партіја ЦК-са шленјаслы. Каре-лін утврждајтис, мыј „ташөм сама требованіејасыс „левöй коммунистјаслөн“, кодөс висталөма Бухарінөн, најө главарөн, ворсис асыс рол Ленинлы паныд терроріс-тическөй акт бөздөдән смыслын, кодөс вөлі вөчөма правөј есерјас партіја ЦК-өн“. Тајө

чудовішщөй преступленіеыс—факт.

Стуков кывјас серті, Осінскіі висталіс, мыј сіјө—Стуков вөлі сөщөм-жө мненіеја, сылөн вөлі ташөм-жө представленіе 1918 во август 30 лунса преступленіе јылыс.

„1918 во помын Стуков,—висталіс тані Осінскіі,—коді Бухарінкөд өтлаын вөлі јітчөма есерјаскөд, висталіс меным, мыј Ленинөс лөдөм, кодөс вөчөма правөј есер-ка Фана Капланөн, вөлі вөчөма не сөмын правөј есерјас руководство индөд серті, но і лоіс сіјө меропріятіејасөс вескыда завершітөмөн, кодјасөс вөлі индөма бло-көн Ленинөс, Сталинөс да Свердловөс фі-зическөја бырөдөм могыс“. (44-өд т. 89-өд делө).

Тајө показаніејасыс тырмымөн убе-дөлнөја висталөны сіјө подлөј, предачель-скөј, дјавольскөј уж јылыс, кодөс нүддіс Бухарін, тајө патентовөј лицемерыс да іезуі-тыс.

Медем помавны Бухарінлыс поведе-ніе да асөс Бухарінөс характерізујтөмкөд, кодө виставны, мыј лицемеріеөн да ковар-ствоөн тајө мортыс вевтыртис медеа ковар-ной, чудовішщөй преступленіејас, кушөм-өс сөмын төдліс человеческөй історіја.

Тані суд вылын сіјө петкөдліс асөс ставнас.

Мі вөдөдім Бухарін політическөј өлөм-лыс восков бөрсө восков, во бөрсө во.

Кымын пөрјө Бухарін кләнтчылыс Ле-нин нөмөн сөмын сы могыс, медем пыр-жө јонжыка пөрјавны да предајтны і партіјаөс, і странаөс, і социалізмлыс делө.

Кымын пөрјө Бухарін инмөдчылыс вели-көј учітель дінө јуда-предачель моз!

Бухарін төдвылө ускөдө Васіліј Шу-скіјөс да Јуда Скаріотөс, коді предавајтліс околөмөн (лобзаніеөн).

І повакәјасыс Ніколај Івановіч Буха-рінлөн зік-жө сөщөмөс, кушөмөс Васіліј Івановіч Шујскіјлөн, кызі петкөдлө сіјөс мј-анлы знаменітөј писател Островскіј.

„Васіліј свет—Іваныч,

Что ни начини, все свято у него!

Заведомо мошенничать сберется

Иль видимую наготу норовит,

А сам, гляди, вздыхает с постной рожей

И говорит: „святое дело, братцы!“ ...

Та-жө і Бухарін,—котыртө вредітел-ство, диверсіјас, шпіонаж, мортвөдмјас, а вөдөны сіјө өміреннөј, пөшти свјатөј, і бытөө Ніколај Івановіч вомыс кылөны Васіліј Іва-новіч Шујскіјлөн өміреннөј кывјасыс: „свја-төј делө, вокјас!“.

Со вероломстволөн, іезуітстволөн да не мортнога подлостлөн вывті чудовіш-щөй лицемер.

(Воэ лөб-на).

Вескөдөм

Міјан 22-өд №-ра „Гөрд печора“ газе-тын, первој полосаса којмөд колонкаас вы-лысаныс 8-өд строкаас лөбма грубөј дшыбка, колөма абзац:

Петр Петрович Ширшовлы—дрөфүјтыс „Војвыв полус“ станціјаса научной работни-кы“.

РЕДАКЦИЈА.

Ответственной редактор—Је. Філіппов

Јуөр

Електростанціјаөн абонентјасөс торја за-казјасөн могмөдөм прінимајтчө сөмын 8 час воэвыв пісменнөја јуөртөм бөрын.

Ізваса рытја НСШ прінимајтө сөдтөд набор подготөвительной да І курсјасөс.

Подготөвительной курсө прінимајтчөны, кодјас помалөмаөс ІІІ класс начальной школа-лыс, а І курсө прінимајтчөны начальной шко-ла помалөмајас.

Велөдөмыс кутас мунны сөмын рытјасын. Желәјушщөјјаслы колө сетны шыдөчөмјас рытја НСШ-са діректор нөм вылө.

Рытја НСШ-ын діректор—Г. В. Канев.